

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår udvidelse af perioden med overgangsforanstaltninger

(KOM(2003) 103 endelig — 2003/0046 (COD))

(2003/C 208/13)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 14. marts 2003 under henvisning til EF-traktatens artikel 251 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som udpegede Leif E. Nielsen til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 25. april 2003.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 399. plenarforsamling af 14. og 15. maj 2003, mødet den 14. maj 2003, med 110 stemmer for og 11 hverken for eller imod følgende udtalelse.

1. Baggrund

1.1. Forordning 999/2001⁽¹⁾ indeholder regler for klassificering af medlemslande og tredjelande eller regioner i forskellige kategorier afhængig af risikoen for forekomst af transmissible spongiforme encephalopater⁽²⁾. Indplaceringen foretages af Kommissionen på basis af oplysninger fra pågældende lande og regioner og efter vurdering af Den Videnskabelige Styringskomité. Resultatet heraf er afgørende for kravene til BSE-bekæmpelsen og import af levende dyr og animalske produkter. Reglerne skulle ifølge forordningen anvendes fra 1. juli 2001 med en overgangsperiode indtil 1. juli 2003, hvor klassificeringen var forventet afsluttet.

1.2. Kommissionen anmoder med forslaget om en forlængelse af overgangsperioden med yderligere to år med henblik på at afslutte klassificeringen. Ifølge Kommissionen blev det under vurderingen af landenes dokumentation klart, at der var behov for at ændre kriterierne på visse punkter for at opnå en mere korrekt klassificering, som tager bedre højde for BSE-risikoen. Disse kriterier var fastlagt af Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE). EU foreslog over for OIE uden held en ændring, ligesom OIE tilsyneladende ikke agter at følge en opfordring til at udsende en liste over BSE-fri lande. Desuden

er den videnskabelige risikovurdering af landene ikke afsluttet, idet Den Videnskabelige Styringskomité kun har afgivet endelig udtalelse om en tredjedel af de lande, som har anmodet herom.

1.3. Det er hensigten med forlængelsen, at Kommissionen gør et nyt forsøg på at få en aftale i stand med OIE om bestemmelse af BSE-status på basis af Kommissionens opfattelse af kravene til risikovurdering, herunder f.eks. anvendelse af »rapid tests«. Kommissionen skal i den fortsatte overgangsperiode samtidig afslutte de videnskabelige risikovurderinger.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Det er demoraliserende for EU-samarbejdet, at Kommissionen og medlemslandene med mere eller mindre acceptable begrundelser ustandselig overskrider de tidsfrister, som de fastsætter i fællesskab. Det gælder ikke mindst inden for det veterinære og sundhedsmæssige område, som repræsenterer op imod halvdelen af retsakterne vedrørende det indre marked. Det undergraver retsbevidstheden og medfører, at reglerne ikke kan håndhæves over for andre involverede, herunder i samhandelen med tredjelande.

2.2. Ikke mindst i lyset af udvidelsen skal Kommissionen og medlemslandene være langt mere bevidste om nødvendigheden af realistiske frister, som overholdes i praksis. Kommissionen må nødvendigvis samtidig leve op til sin funktion som Traktatens vogter over for de medlemslande, som ikke rettidigt eller fuldt ud efterlever EU's regler. I den aktuelle situation er en forlængelse af overgangsfristen imidlertid påkrævet, men det må undgås, at tidsfristen efterfølgende på ny skal udskydes med yderligere usikkerhed til følge.

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 999/2001 af 22.5.2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, EFT L 147 af 31.5.2001, s. 1.

(2) Forkortelsen BSE anvendes for bovin spongiform encephalopati (»kogalskab«), som er den hidtil dominerende form inden for transmissible spongiforme encephalopater (TSE).

2.3. Det må konstateres, at forlængelsen ikke berører folkesundhedsniveauet, idet overgangsforanstaltningerne vedrørende fjernelse af specificeret risikomateriale og slagtemetoder opretholdes inden for EU og over for tredjelande. Hvis overgangsforanstaltningerne ikke forlænges, vil medlemslandene f.eks. ikke længere være forpligtiget hertil.

2.4. Det er endvidere nødvendigt at etablere en permanent og konstruktiv dialog mellem OIE og EU med henblik på at sikre bedre overensstemmelse mellem reglerne i EU og på verdensplan. I kraft af samme videnskabelige grundlag for risikovurderingerne må det også gennem en konstruktiv dialog være muligt at opnå enighed om fælles regler for risikohåndteringen. Såfremt dette ikke er muligt, må EU tage konsekvensen og selv indføre de nødvendige regelsæt, uanset de komplikationer, som det giver i WTO for samhandelen med tredjelande. Manglende international accept og tidsmæssigt krævende forhandlinger må ikke forsinke gennemførelsen af de foranstaltninger, som findes nødvendige i EU-samarbejdet.

3. Specifikke bemærkninger

3.1. I henhold til den geografiske risikovurdering gennemført af Den Videnskabelige Styringskomité («Geographical BSE Risk — GBR») er Argentina, New Zealand og Brasilien klassificeret som BSE-frie (GBR I: »BSE free country or region«), mens USA, Canada og Sverige er registreret som lande med minimal sandsynlighed for BSE-risici (GBR II: »BSE presence is

unlikely but not excluded«). Det er imidlertid betænkeligt, hvis risikovurderingen for tredjelande ikke er baseret på samme undersøgelseskrav som i medlemslandene, herunder stikprøver af slagtedyr.

3.2. Kommissionen bør i den opståede situation overveje muligheden af allerede nu at videreføre klassificeringen på et revideret grundlag i betragtning af, at det nuværende er utilstrækkeligt, og at ændringerne ifølge det oplyste vil være nødvendige under alle omstændigheder.

3.3. Kandidatlandene er alle placeret på tilsvarende risikoniveau som medlemslandene (GBR III: »BSE presence is likely but not confirmed or confirmed at lower level«). Der er i denne forbindelse et påtrængende behov for endelig klassificering af kandidatlandene før udvidelsen, således at risikoaspekter i forbindelse med den interne samhandel med levende dyr og animalske produkter afklares fuldt ud før tiltrædelsen.

4. Konklusion

4.1. EØSU støtter med ovennævnte forbehold forslaget om en forlængelse af tidsfristen. Det henstilles, at Kommissionen gør en kraftig indsats for at overbevise OIE og afklare retstilstanden for TSE-bekæmpelsen i EU. Under alle omstændigheder skal klassificeringen af landene afsluttes hurtigst muligt, hvilket også er nødvendigt af hensyn til gennemførelse af yderligere følgeforanstaltninger i fortsættelse af klassificeringen.

Bruxelles, den 14. maj 2003.

Roger BRIESCH

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg